

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/159/2022
Identifikačné číslo spisu:	1119203401
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1119203401.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ pplk. Mgr. I. D., A. F. XX, 2/ pplk. Ing. T. N., D. P., J. Q. XXXX/X, zastúpených Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s.r.o., Bratislava, Kadnárova 83, IČO: 47232765, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/73/2019, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. apríla 2022 sp. zn. 9Co/113/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 25. augusta 2021, č. k. 12C/73/2019-364, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť jednak žalobcovi 1/ sumu 6.082,53 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 03. júla 2018 do zaplattenia (výrok I.), ako aj žalobcovi 2/ sumu 2.863,57 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 03. júla 2018 do zaplattenia (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške (výrok III.).

1.1. Vychádzajúc z čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 3, čl. 50 ods. 1, 2 a 3, čl. 154c ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústava“), čl. 5 ods. 5, čl. 6 ods. 1, 2 a 3, čl. 8 ods. 1 a 2, čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného v zbierke pod č. 209/1992 Zb. (ďalej len „dohovor“), § 11, § 13 ods. 1, 2 a 3, § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“), § 4 ods. 1, 2 a 3, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 17 ods. 1, 2, 3 a 4, § 18 ods. 1, 2 a 3, § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003

Z.z.“), § 13 zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 274/2017 Z.z.“), § 12 ods. 1, 3 a 6, § 14 ods. 1, 2, 3, 4, 5 a 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“), § 14 ods. 1 a 3 Štatútu právnej ochrany členov odborového zväzu polície v SR (ďalej len „štatút“) a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobcovia spĺňajú všetky hmotnoprávne podmienky na uplatnenie si nároku na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánom verejnej moci, t.j. že žaloba bola podaná dôvodne, nakoľko v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolač súd“) sa za zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia považuje i zastavenie konania alebo oslobodenie spod obžaloby. V tejto súvislosti poukázal najmä na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/53/1993, 4MCdo/15/2009, 3Cdo/194/2010, 8Cdo/289/2014, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. I. ÚS 320/2016, II. ÚS 25/2011 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1Cz/41/1990.

1.2. Konštatoval, že v konaní bolo nesporné, že uzneseniami vyšetrovateľa z 19. augusta 2013 ČVS: SKIS-XXX/OISS-V-XXXX a z 25. februára 2014 ČVS: SKIS-XXX/G.-XXXX bolo vznesené obvinenie voči žalobcovi 1/ aj žalobcovi 2/, pričom voči uzneseniam obaja podali sťažnosti, ktoré boli zamietnuté Krajskou prokuratúrou Nitra. Okresná prokuratúra Nitra podala v predmetnej veci č. Kv XX/XXXX/XXXX obžalobu z 13. mája 2015, na základe ktorej boli rozsudkom Okresného súdu Lučenec z 21. apríla 2016 sp. zn. 2T/128/2015 všetci obžalovaní, teda aj žalobcovia oslobodení spod obžaloby, nakoľko skutok nebol trestným činom. Na odvolanie prokurátora bol spis postúpený na Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý odvolanie prokurátora zamietol uznesením z 02. novembra 2016 sp. zn. 4To/50/2016 a tým momentom boli obžalovaní vrátane žalobcov 1/ a 2/ právoplatne oslobodení. Následne Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej aj ako „GP SR“) podala v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „TP“ alebo „Trestný poriadok“) dovolanie, ktoré najvyšší súd na neverejnom zasadnutí uznesením z 23. januára 2019 sp. zn. 4Tdo/39/2017 odmietol ako nedôvodné, nakoľko námietky dovolateľky, teda GP SR považoval za neopodstatnené a uvedený dovolací dôvod za nepreukázaný. Rovnako je nesporné, že počas trestného stíhania sa uskutočnilo viacero procesných úkonov, na ktorých sa zúčastnil obhajca žalobcov JUDr. Ivan Syrový, PhD. vykonávajúci advokáciu v mene a na účet Advokátskej kancelárie Ivan Syrový, s.r.o., pričom s obhajobou boli spojené náklady spočívajúce v odmene za poskytnuté právne služby pri zastupovaní žalobcov v trestnom konaní.

1.3. Súd prvej inštancie tiež poukázal na to, že zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

1.4. Ďalej dôvodil, že zodpovednosti sa žalovaná nemôže zbaviť, lebo prokurátor nezrušil uznesenie o vznesení obvinenia a podal na súde obžalobu, dokonca voči oslobodzujúcemu rozhodnutiu podal generálny prokurátor dovolanie na najvyššom súde. Po podaní obžaloby žalovaná nepreukázala, že skutočnosti odôvodňujúce oslobodenie žalobcov vyšli najavo až po podaní obžaloby, v konaní pred súdom a že trestné stíhanie, vrátane podania obžaloby, si žalobcovia zaviniли sami. Oslobodení boli žalobcovia z dôvodu, že skutok nebol trestným činom. Je právom, dokonca povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať trestný čin. Neznamená to však, že sa musí vzniknúť uznesenie o začatí trestného stíhania voči konkrétnej osobe alebo, že sa musí podať obžaloba. Svojím konaním zasahujú do osobnej integrity stíhaného subjektu, ovplyvňujú mu rodinné, pracovné vzťahy, postavenie, psychiku, život a to negatívne. Ak tak už urobia, tak ako v prejednávanej spore, musí žalujúci subjekt niesť dôsledok za omyl či nesprávne rozhodnutie. Takýto následok je aj náhrada škody pozostávajúca z

nákladov žalobcov v trestnom konaní. Vzhľadom na už uvedené je teda daný čo do základu nárok žalobcov voči žalovanej na náhradu škody.

1.5. Vo vzťahu k argumentom žalovanej ohľadom neexistencie škody a neuhradenia odmeny advokáta z osobných účtov žalobcov, ale z účtu odborového zväzu Polície v SR (ďalej len „OZP v SR“) prvoinštančný súd uviedol, že aby bola žalobcom ako policajtom poskytnutá právna ochrana v zmysle štatútu, musia mať zaplatený v ňom uvedený poplatok, pričom majetok oboch žalobcov je pravidelne zmenšovaný o poplatok za poskytnutie právnej ochrany. Okrem toho sú podľa štatútu povinní neodkladne vykonať všetky úkony smerujúce k vráteniu vynaložených finančných prostriedkov na právnu ochranu v prospech OZP v SR a sú povinní finančné prostriedky, ktoré obdržia na základe rozhodnutia súdu vrátiť bezodkladne do jeho fondu právnej ochrany. Z uvedeného potom vyplýva, že žalobcovia boli povinní a v zmysle štatútu viazaní vymáhať finančné prostriedky poskytnuté odborovou organizáciou na ich právne zastupovanie po skončení sporu. Pokiaľ by predmetnú žalobu nepodali, mohol by to byť dôvod pre vymáhanie finančných prostriedkov priamo od nich. Trestné konanie sa však skončilo právoplatným oslobodením a vznikla v ňom škoda v súvislosti s právnym zastupovaním žalobcov.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 21. apríla 2022, č. k. 9Co/113/2021-411 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol (výrok I.) a zároveň žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok II.). Odvolací súd tak rozhodol po zopakovanom dokazovaní na nariadenom odvolacom pojednávaní.

2.1. V nadväznosti na námietky žalovanej ohľadom preukázania splnenia podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, nezákonnosti trestného stíhania v prípade oslobodzujúceho rozsudku a potreby konštatovania nezákonnosti v priebehu trestného konania uviedol, že vychádzajúc predovšetkým zo záverov najvyššieho súdu prezentovaných v rozhodnutiach sp. zn. 6Cdo/75/2017, 9Cdo/65/2020, 4Cdo/66/2018, ako i v rozhodnutiach na ktoré odkázal súd prvej inštancie, sa stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že žalovaná zodpovedá za škodu, ktorá bola žalobcom spôsobená pri výkone verejnej moci rozhodnutím o vznesení obvinenia podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., pričom na uvedenej skutočnosti nič nemení ani poukaz žalovanej na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 163/2013, udávajúc, že prípadná rozdielnosť rozhodovania najvyššieho súdu a ústavného súdu bola prekonaná a t. č. neexistuje, keď v čase po rozhodnutí sp. zn. 4MCdo/15/2009 najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch, súčasne tiež zodpovedajúcim záverom ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 320/2016 (viď sp. zn. 4Cdo/66/2018). Nastolená otázka bola teda posúdená v súlade so závermi vyjadrenými v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/194/2010, 4Cdo/54/2011, 7Cdo/145/2011, 7Cdo/87/2012 a 7MCdo/27/2012. Tieto rozhodnutia spočívajú na právnych záveroch zodpovedajúcich záverom ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 320/2016. Zároveň v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/96/2018 z 11. 09. 2019 najvyšší súd poukázal na to, že nastolená právna otázka nie je v súčasnosti dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (obdobne rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/177/2017 a 5Cdo/60/2017), preto mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie správne právne posúdil základ uplatneného nároku žalobcov voči žalovanej.

2.2. Odvolací súd vo vzťahu k námietke žalovanej týkajúcej sa posúdenia vzniku škody u žalobcov v súvislosti s nezmenšovaním sa majetku žalobcov z dôvodu úhrady platieb, resp. odmeny na účet advokáta OZP v SR tiež konštatoval, že v danej veci si žalobcovia podanou žalobou uplatňovali nárok na náhradu škody, preto sa súd prvej inštancie správne v konaní zaoberal aj tým, či sú v danom prípade zo strany žalobcov preukázané podmienky, za ktorých je možné mu nárok na náhradu škody priznať, teda či je v konaní preukázané porušenie právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou a zavinenie škodcu, pričom spornou zostala ešte otázka vzniku škody. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie je však zrejmé, že advokátom JUDr. Ivanom Syrovým, PhD. boli vyčíslené trovy právneho zastupovania spolu vo výške 8.768,58 eura v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z., pričom všetky faktúry boli uhradené OZP v SR, teda nie žalobcami, nedošlo ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu u žalobcov v dôsledku nesprávneho rozhodnutia k zmenšeniu majetkového stavu poškodených, a teda u žalobcov nemožno hovoriť o tom, že musia vynaložiť nejaké majetkové hodnoty, aby u nich došlo k uvedeniu do predošlého stavu, preto u nich škoda nevznikla. Zo štatútu právnej ochrany členov OZP v SR, ktorý žalobcovia predložili, je zrejmé, že

tento štatút upravuje podmienky poskytovania právnej ochrany, postup členov OZP v SR a príslušných orgánov OZP v SR v konaní o poskytnutí právnej ochrany a finančné zabezpečenie poskytovania právnej ochrany. Ide o vnútorné záležitosti OZP v SR, jeho členov a jeho orgánov. Avšak vzhľadom na to, že OZP v SR nepostupoval v zmysle štatútu a úhrady súvisiace s právnou ochranou žalobcov zaslali priamo právnomu zástupcovi žalobcov, žalobcom žiadna škoda nevznikla a priznaním žalovanej sumy by u nich vzniklo bezdôvodné obohatenie. V tejto súvislosti zároveň poukázal, že v prípade, ak by OZP v SR v zmysle tohto štatútu postupoval a úhrady súvisiace s právnou ochranou žalobcov zaslal žalobcom (tak, ako to upravuje štatút) a tí ich následne zaslali ich právnomu zástupcovi, žalobcovia by v konaní preukázali vznik škody vo výške zaplatených trov právneho zastúpenia, a keďže ostatné predpoklady zodpovednosti za škodu v konaní preukázali, ich žaloba by bola dôvodná.

2.3. Záverom zdôraznil, že z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že u žalobcov škoda nevznikla, teda nesplnili všetky predpoklady pre vznik zodpovednosti žalovanej za škodu, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) zmenil a žalobu zamietol, pričom poukazovanie na platenie poplatkov do fondu právnej ochrany (§ 11 štatútu) je z pohľadu posúdenia danej veci bezpredmetné.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovali z § 420 písm. f) CSP, ako i z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

3.1. Dovolatelia v úvode dovolania stručne zrekapitulovali doterajší priebeh konania pred konajúcimi súdmi. Porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) namietali v súvislosti s nedostatkom riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa podľa ich názoru nevysporiadal s prevažnou časťou podstatnej argumentácie žalobcov uvedenej v ich vyjadreniach počas prebiehajúceho konania týkajúcej sa najmä žalobcom vzniknutej škody. V tejto súvislosti poukázali, že žalobcovia sú v zmysle štatútu viazaní vymáhať finančné prostriedky poskytnuté odborovou organizáciou na ich právne zastupovanie po skončení sporu. V prípade, ak by si túto povinnosť nesplnili, odborová organizácia by bola oprávnená vymáhať z dôvodu porušenia štatútu právnej ochrany poskytnuté finančné prostriedky priamo od žalobcov. Mali za to, že konaním štátnych orgánov boli porušené práva žalobcov garantované konkrétne v čl. 46 ods. 3 ústavy.

3.2. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobcovia videli pri riešení otázky mechanizmu vyplatenia trov právneho zastúpenia advokátovi, v dôsledku ktorej žalobcom nebol priznaný nárok na náhradu škody, nakoľko odvolací súd mal za to, že majetok žalobcov sa v súvislosti s vydaným uznesením o vznesení obvinenia a ich následným trestným konaním nezmenšil, pretože všetky platby v prospech a na účet advokáta žalobcov vykonal OZP v SR. Podľa názoru dovolateľov je výklad odvolacieho súdu veľmi zužujúci, keďže žalobcovia ako poškodení v danom konaní sú podľa štatútu povinní, v prípade úspechu v spore, poskytnuté finančné prostriedky na právnou ochranu odboru vrátiť, a to vymáhaním nároku voči štátu. Teda podľa gramatického výkladu § 12 štatútu mali byť náklady na zastupovanie zaplatené v prvom kroku na bankový účet žalobcov, ktorí by ich následne previedli na účet právneho zástupcu. Avšak teleologickým výkladom možno dospieť k záveru, že účel tohto ustanovenia štatútu, i napriek rozdielnosti mechanizmu platby, bol dosiahnutý a platba bola v konečnom dôsledku uhradená na účet, na ktorý mala byť. A preto žalobcom s poukazom na dosiahnutý účel platby nemôže byť odopretý výkon práva v zmysle štatútu len z dôvodu rozdielnosti samotného mechanizmu. V nadväznosti na uvedené tiež zdôraznil, že sa pridrižiava argumentácie súdu prvej inštancie prezentovanej v bode 6. odôvodnenia jeho rozhodnutia.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu žalobcov nevyjadрила.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza

nasledovné:

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

11. V danom prípade dovolateľa vyvodzovali prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sú nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so

zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Inak povedané z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. Z obsahu dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v podstatnom vyplynulo (bod 3.1.), že žalobcovia namietali nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa podľa ich názoru nevysporiadal s prevažnou časťou podstatnej argumentácie žalobcov uvedenej v ich vyjadreniach počas prebiehajúceho konania týkajúcej sa najmä žalobcom vzniknutej škody.

14.1. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

14.2. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

14.3. V zmysle vyššie uvedeného rovnako tak v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

14.4. Z § 388 CSP vyplýva, že odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14.4.1. Možnosť zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie je vlastnosťou apelačného opravného systému, vrátane systému neúplnej apelácie, na ktorom je založené odvolacie konanie v sporovom konaní. Pokiaľ nie je možné rozhodnutie potvrdiť, pretože odvolanie je úplne alebo sčasti dôvodné a zároveň nie sú dané dôvody na zrušenie rozhodnutia, je povinnosťou odvolacieho súdu preskúmať

skutkovú a stránku veci a meritorne rozhodnúť.

14.4.2. Podľa § 393 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

14.5. Najvyšší súd uvádza, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nedáva podklad pre tvrdenie dovolateľov, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v tom, že odvolací súd nedal odpovede na podstatné argumenty žalobcov resp. že odvolacie rozhodnutie je nepreskúmateľné. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, zhrnul podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty sporových strán, zaoberal sa odvolacími námietkami žalovanej, pričom na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že u žalobcov škoda nevznikla, teda nespĺnili predpoklad pre vznik zodpovednosti žalovanej za škodu.

14.6. Pokiaľ ide o konkrétnu námietku, že absentuje vysporiadanie sa s argumentáciou dovolateľov o vzniku škody, odvolací súd v tomto smere zastal názor, že „Vychádzajúc z uvedeného, keďže z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie je zrejmé, že advokátom JUDr. Ivanom Syrovým, PhD. boli vyčíslené trovy právneho zastupovania spolu vo výške 8.768,58 eura v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov, pričom všetky faktúry boli uhradené Odborovým zväzom polície v SR, teda nie žalobcami, nedošlo ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu u žalobcov v dôsledku nesprávneho rozhodnutia k zmenšeniu majetkového stavu poškodených - žalobcov a u žalobcov teda nemožno hovoriť o tom, že musia vynaložiť nejaké majetkové hodnoty, aby u nich došlo k uvedeniu do predošlého stavu, preto u nich škoda nevznikla. Zo štatútu právnej ochrany členov Odborového zväzu polície v SR, ktorý žalobcovia predložili, je zrejmé, že tento štatút upravuje podmienky poskytovania právnej ochrany, postup členov OZP v SR a príslušných orgánov OZP v SR v konaní o poskytnutí právnej ochrany a finančné zabezpečenie poskytovania právnej ochrany. Ide o vnútorné záležitosti Odborového zväzu polície v SR, jeho členov a jeho orgánov. Podľa § 4 písm. b) štatútu je oprávnenou osobou žiadateľ, ktorému bola po preukázaní splnenia podmienok poskytnutá právna ochrana, teda schvaľovanie a poskytovanie finančných prostriedkov a prostredníctvom advokátov poskytovanie komplexných právnych služieb oprávnenej osobe. Z § 7 ods. 1 štatútu vyplýva, že v písomnej žiadosti, ktorou začína konanie o poskytnutí právnej ochrany žiadateľ okrem iného uvedie číslo osobného účtu v banke, na ktorý budú žiadateľovi zasielané úhrady súvisiace so schválenou právnou ochranou a podľa § 12 ods. 1 štatútu sa potom finančné náklady spojené s poskytovaním právnej ochrany hradia z fondu ochrany OZP v SR na bankový účet oprávnenej osoby. Ak je oprávnená osoba v spore úspešná, je povinná neodkladne vykonať všetky úkony smerujúce k vráteniu vynaložených finančných prostriedkov na právnú ochranu v prospech OZP v SR (§ 14 ods. 1) a podľa § 14 ods. 3 štatútu finančné prostriedky, ktoré obdrží na základe rozhodnutí súdov v súvislosti s poskytovanou právnou ochranou, vrátiť bezodkladne do fondu právnej ochrany OZP v SR. V prípade, ak by OZP v SR v zmysle tohto štatútu postupoval a úhrady súvisiace s právnou ochranou žalobcov zaslal žalobcom (tak, ako to upravuje štatút) a tí ich následne zaslali ich právnomu zástupcovi, žalobcovia by v konaní preukázali vznik škody vo výške zaplatených trov právneho zastúpenia, a keďže ostatné predpoklady zodpovednosti za škodu v konaní preukázali, ich žaloba by bola dôvodná. Keďže OZP v SR nepostupoval v zmysle štatútu a úhrady súvisiace s právnou ochranou žalobcov zaslali priamo právnomu zástupcovi žalobcov, žalobcom žiadna škoda nevznikla a priznaním žalovanej sumy by u nich vzniklo bezdôvodné obohatenie. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že u žalobcov škoda nevznikla, teda nespĺnili všetky predpoklady pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol. Poukazovanie na platenie poplatkov do fondu právnej ochrany (§ 11 štatútu) je z pohľadu posúdenia danej veci bezpredmetné“ (bod 19. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

14.7. Odvolací súd v súvislosti s rozhodovaním o náhrade škody právne konformným spôsobom podal výklad predpokladov zodpovednosti za škodu, ktorý výklad nemožno považovať za celkom zjavne neodôvodnený či arbitrárny. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňalo kritériá

pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry, obsahovalo zrozumiteľné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenené, ustanovenia, ktoré súd na vec aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné). Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá.

14.8. Za zmätočnosťnú vadu v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcov (strany sporu), ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je právo sporovej strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (pozri IV. ÚS 252/04).

14.9. Prípustným dôvodom dovolania nemôžu byť ani právne východiska odvolacieho súdu spočívajúce v zistenom skutkovom stave na základe vykonaného dokazovania, v zohľadnení osobitných okolností daného prípadu, z ktorých nakoniec vyvodil skutočnosti svedčiace pre zamietnutie žaloby.

15. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnostnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

16. Pokiaľ dovolatelia podaným dovolaním brojili proti skutkovému stavu zistenému nižšími súdmi, ani namietaná okolnosť nedostatočne zisteného skutkového stavu v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak ani tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

17. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že konanie pred odvolacím súdom nedisponuje zmätočnosťnou vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP, a teda prípustnosť dovolania žalobcov z tohto ustanovenia nemožno vyvodiť.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

18. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobcovia videli pri riešení otázky mechanizmu vyplatenia trov právneho zastúpenia advokátovi, v dôsledku ktorej žalobcom nebol priznaný nárok na náhradu škody (bod 3.2.).

19. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

19.1. Podľa § 422 ods. 1 písm. a) a ods. 2 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

20. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci tzv. majetkovým cenom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má

byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. K príslušenstvu pohľadávky (najčastejšie k výške úrokov, úrokov z omeškania, poplatku z omeškania, priznaným trovám konania) sa však pri určení výšky predmetu sporu neprihliada (Števeček, M. Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1387-1388 s.)

21. V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením dovolateľa namietali zamietajúci výrok, ktorým sa žalobca 1/ domáhal zaplata sumy 6.082,53 eura s príslušenstvom a žalobca 2/ uplatňoval od žalovanej zaplatiť sumu 2.863,57 eura s príslušenstvom. V súlade s citovaným ustanovením § 422 ods. 1 CSP je dovolací prieskum prípustný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy v čase podania žaloby (§ 422 ods. 2 CSP). V danom prípade žaloba bola podaná na súde prvej inštancie 12. marca 2019 a podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 300/2018 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2019, bola výška minimálnej mzdy v sume 520 eur, t. j. desaťnásobok predstavuje sumu 5.200 eur. Predmetom dovolacieho konania je žalobcom 2/ uplatňovaná suma 2.863,57 eura. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd musí konštatovať, že nie je možné vo vzťahu k dovolateľovi 2/ pristúpiť k skúmaniu prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, a to vzhľadom na to, že ide o tzv. bagateľnú vec, kde prípustnosť dovolania vylučuje ust. § 422 CSP.

22. Na základe uvedeného prípustnosť dovolania žalobcu 2/ v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je v danom prípade vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. a) CSP. Pre procesnú neprípustnosť dovolania, nepristúpil dovolací súd k posúdeniu, či napádaný rozsudok spočíva vo vzťahu k žalobcovi 2/ na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

23. Žalobca 1/ podal dovolanie (tiež) podľa § 421 písm. b) CSP, v rámci ktorého namietal nesprávne právne posúdenie vzniku škody u žalobcov, odvolací súd rozhodol výlučne na základe mechanizmu úhrady platby, pričom odvolací súd sa zaoberal výkladom štatútu výlučne gramaticky, vôbec nebral do úvahy teleologický výklad § 12 štatútu a nezohľadnil účel poskytnutia finančných prostriedkov na zastupovanie. Podľa žalobcu 1/ pokiaľ bola platba hrazená z účtu OZP SR na účet právneho zástupcu, účel platby bol dosiahnutý, aj napriek rozdielnosti mechanizmu platby podľa § 12 štatútu.

24. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

25. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

26. V danom prípade žalobca 1/ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, by mal dovolateľ a/

konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom, b/ uviesť, ako ju riešil odvolací súd, c/ dôvodiť, že právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená a d/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

27. Žalobca 1/ (kvalifikovane právne zastúpený, pozn.) v súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP explicitne neuviedol (pozri bod 3.2.) žiadnu právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

28. V danom prípade žalobca 1/ podrobil kritike konanie a rozhodovanie odvolacieho súdu, vysvetľoval v čom vidí nesprávnosť záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, avšak ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) nemožno ustáliť, konkrétne ktorú právnu otázku (resp. otázky) riešenú odvolacím súdom považoval za podstatnú z hľadiska § 421 ods. 1 CSP.

29. Najvyšší súd si pritom je vedomý, že pri posudzovaní toho, či dovolateľ dostatočne vymedzí právnu otázku (§ 432 CSP), je potrebné, aby sa pokúsil autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku (pozri I. ÚS 336/2019). Úlohou najvyššieho súdu ale nie je „hádať“, čo dovolateľ povedal. V danej súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že práve povinné zastúpenie advokátom má garantovať bezchybnosť podaných dovolaní a dovolanie má byť vizitkou odbornosti každého advokáta. Snaha advokátov by mala smerovať k tomu, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť. Advokát týmto vymedzením začína svoj dialóg s najvyšším súdom ako najvyššou súdnou autoritou, a preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho posúdenia spornej právnej otázky.

30. Odvolací súd pritom zreteľne vyjadril, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že advokátom vyčíslené trovy právneho zastúpenia boli uhradené nie žalobcami, ale OZP SR, ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu u žalobcov v dôsledku nesprávneho rozhodnutia k zmenšeniu majetkového stavu žalobcov nedošlo a u žalobcov nemožno hovoriť o tom, že musia vynaložiť nejaké majetkové hodnoty, aby u nich došlo k uvedeniu do predošlého stavu, preto u nich škoda nevznikla, teda nebol splnený predpoklad vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu. Zároveň odvolací súd sa zaoberal aj žalobcami predloženým štatútom OZP SR, konkrétne zohľadnil (aj) žalobcami poukazovaný § 14 upravujúci návratnosť vynaložených finančných prostriedkov, pričom posudzoval všetky do úvahy pripadajúce ustanovenia štatútu upravujúce aj konanie o poskytnutí právnej pomoci (§ 7) a financovanie nákladov právnej pomoci (§ 12). Odvolací súd následne popísal správny postup financovania nákladov právnej pomoci v zmysle štatútu, podľa ktorého OZP SR bol povinný zaslať úhrady súvisiace s právnou ochranou žalobcov priamo žalobcom a tí ich následne zaslali ich právnomu zástupcovi, v takom prípade by ich žaloba bola dôvodnou, keďže ostatné predpoklady zodpovednosti za škodu preukázali. Následne odvolací súd vyhodnotil, že OZP SR nepostupoval v zmysle štatútu a úhrady súvisiace s právnou ochranou žalobcov zaslal priamo právnomu zástupcovi žalobcov, žalobcom preto žiadna škody nevznikla a priznaním žalovanej sumy by u nich vzniklo bezdôvodné obohatenie. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd zrozumiteľne vyložil dôvody pre ktoré bolo potrebné uplatnený nárok zamietnuť, spočívajúce v absencii všetkých kumulatívnych predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu, pretože žalobcom škoda doteraz nevznikla, žalobcovia nepreukázali úbytok na svojich majetkových hodnotách oproti stavu pred škodnou udalosťou (ani vynaloženie nákladov na právne zastupovanie). Nespokojnosť dovolateľa s tým, ako odvolací súd po právnej stránke posúdil zistený skutkový stav veci a pri deficite dovolania vo vymedzení dôležitej právnej otázky nedávajú opodstatnený záver, že v tejto veci malo ísť o riešenie významných právnych otázok nad rámec konkrétneho prípadu a záujmu sporových strán.

31. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

32. Najvyšší súd preto odmietol dovolanie žalobcov podľa § 447 písm. c) CSP (v časti, v ktorej namietali existenciu procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, v časti dovolania žalobcu 2/ podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP v zmysle s § 422 ods. 1 písm. a) a ods. 2 CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f) CSP.

33. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.